

Textos Narratius Llatins

Codi: 104197
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503702 Ciències de l'Antiguitat	FB	1	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Sebastià Giralt Soler
Correu electrònic: Sebastia.Giralt@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Ulisse Cecini
Francisco Carbajo Molina

Prerequisits

Prerequisits

Aquesta assignatura NO és una introducció a la llengua llatina sinó que està destinada a estudiants que han cursat llatí a batxillerat o que en tenen un coneixement equivalent. A més, s'adverteix que l'estudiant haurà de tenir ben assimilats els continguts bàsics de morfosintaxi nominal i verbal, de sintaxi casual i oracional i de lèxic, que formen part del programa de l'assignatura Elements de Llengua Llatina del primer semestre. L'estudiant que es trobi amb dificultats per assolir el nivell podrà demanar materials de suport i ajuda al professorat en tutories, però tindrà la responsabilitat d'esforçar-se per arribar-hi.

Llengua

L'estudiant ha de tenir la disposició de seguir les classes impartides en català i d'utilitzar materials escrits en aquesta llengua (sense excloure'n altres), però pot utilitzar en el seu treball o la seva participació el castellà (o una altra llengua pròxima si es dona el cas).

Objectius

Aquesta assignatura és la continuació lògica de l'assignatura "Elements de Llengua Llatina" que la major part dels estudiants ha cursat el primer semestre del primer curs. Després d'haver consolidat els coneixements gramaticals i lèxics bàsics en l'assignatura esmentada, és hora de mostrar que els han assolit, a través del seu reconeixement en textos de dificultat mitjana. Així mateix, també és el moment d'iniciar-se en el comentari filològic.

L'estudiant, en acabar el semestre, haurà de ser capaç de:

- Aplicar les tècniques que permeten la comprensió ràpida del text llatí.

- Traduir una quantitat aproximada de 15 línies d'un text en prosa en 1.30h amb ajut del diccionari.
- Traduir aproximadament 15 versos d'un text poètic en 1.30h amb l'ajut del diccionari.
- Comprendre el significat d'un text llatí de dificultat mitjana-baixa sense l'ajut del diccionari.
- Explicar gramaticalment un text en prosa o en vers a partir de qüestions proposades pel professor.
- Conèixer el context, l'argument i els personatges del *Satíricon* de Petroni.

Competències

- Aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i comprensió dels textos grecs i llatins.
- Expressar-se oralment i per escrit en el llenguatge específic de la història, de l'arqueologia i de la filologia, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Interpretar textos escrits en llatí i en grec per conèixer la història i les civilitzacions clàssiques.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els components morfosintàctics d'un text grec i llatí, identificant aquells que són propis del gènere narratiu.
2. Aplicar les tècniques que permetin la comprensió ràpida i global dels textos grecs i llatins.
3. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent.
4. Explicar el context de les obres literàries, els personatges i els temes i tòpics que s'han transmès a la tradició posterior.
5. Explicar el sentit general d'un text sense necessitat d'aplicar l'anàlisi morfosintàctica prèvia ni d'utilitzar el diccionari.
6. Extreure informació dels textos grecs i llatins sobre aspectes de realia especialment relacionats amb el seu context històric i cultural.
7. Traduir fragments de les obres llatines proposades.

Continguts

Continguts

I. TEXTOS

- Prosa. Selecció de textos de Petroni i altres autors (si cal lleugerament adaptats).
- Poesia. Selecció d'epigrames de Marcial.

II. GRAMÀTICA

Morfologia nominal i verbal.

- Formes verbals perifràstiques.
- Formes de gerundi / gerundiu.

Aprofundiment en la sintaxi dels casos.

Sintaxi de l'oració simple.

- Ús del subjuntiu en oració independent.
- Interrogatives directes.
- Construccions personals de l'infinitiu.

Sintaxi de l'oració complexa.

- Ampliació de les subordinades substantives: *quod*; *quin*; interrogatives indirectes.
- Subordinades adverbials.

III. EL *SATÍRICON* DE PETRONI

Metodologia

Les activitats docents seran eminentment pràctiques. El professorat dedicarà temps a:

- Fer llegir, traduir i comentar la selecció de textos proposada.
- Proporcionar a l'estudiant mecanismes que els permetin augmentar progressivament el volum de text traduït.
- Fer llegir i comprendre textos a vista.
- Corregir els textos traduïts cada dia individualment per l'alumnat.
- Comentar el contingut lingüístic dels textos traduïts.
- Explicar continguts gramaticals.
- Treballar el lèxic dels textos per ajudar l'estudiant a anar-lo adquirint.
- Explicar continguts literaris, culturals, històrics o socials que ajudin a contextualitzar el text.
- Corregir i comentar les activitats de morfosintaxi i lèxic assignades.

L'estudiant s'haurà de responsabilitzar de dur preparat al dia el text que es proposa per a la traducció, les activitats morfosintàctiques i l'obra de lectura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposició teòrica	5	0,2	1
Traducció i comentari filològic de textos en prosa i en vers	50	2	1, 2, 5, 6, 7
Tipus: Autònomes			
Activitats de morfosintaxi	20	0,8	1
Estudi personal	10	0,4	1
Lectura del <i>Satíricon</i> de Petroni	15	0,6	4
Traducció personal	50	2	1, 2, 3, 7

Avaluació

L'avaluació de l'estudiant es farà a partir de la recollida de les evidències següents:

- Resolució d'activitats de morfosintaxi per demostrar que comprèn i sap aplicar els continguts explicats a les classes.
- Prova de morfologia i sintaxi bàsiques.
- Control de lectura del *Satíricon* de Petroni.
- Participació activa a les activitats docents. Es valorarà especialment que l'estudiant comparteixi la seva traducció o les seves respostes amb el grup-classe
- Dues proves de comprensió i traducció de textos (amb anàlisi gramatical) no vistos a classe (20% i 40%, respectivament, de la nota final). En total els textos sumaran entre 10 i 15 línies/versos.

Si el professorat en té dues o més evidències singulars (activitats, control d'assistència i/o proves), l'estudiant no podrà rebre qualificació de no avaluable. Així, doncs, qualsevol estudiant que hagi presentat dues o més evidències tindrà una qualificació en l'escala de suspens fins a MH, d'acord amb els percentatges esmentats.

Tanmateix, per estar en condicions de superar l'assignatura, l'estudiant, com a mínim, haurà d'haver realitzat:

- Totes les proves de traducció de textos no vistos a classe i haver obtingut una qualificació mínima de 4 entre totes dues (tenint en compte el valor de cadascuna).
- El control de lectura del *Satíricon*.

Així, doncs, en cas que la suma de la ponderació de les notes fos 5 o més, però no s'acomplís algun dels dos requisits esmentats anteriorment per superar-la, l'estudiant tindrà qualificació de 4,5 (suspès).

A les proves de traducció no es podrà fer servir l'apèndix gramatical del diccionari.

En la prova de recuperació, que serà programada pel Deganat de la Facultat, només es podran recuperar les proves de traducció corresponents i la prova de gramàtica, és a dir un 70% de la qualificació final.

Per poder presentar-se a la prova de recuperació cal haver fet abans tots dos exàmens de traducció. En serà l'única excepció un cas de força major, justificat amb un document oficial.

El calendari de proves és el següent (sempre que no aconselli canviar-lo algun motiu de força major):

- Prova de morfologia bàsica: primera meitat de març.
- Primera prova de traducció: segona meitat de març.
- Control de lectura del *Satíricon* de Petroni: finals d'abril.
- Segona prova de traducció: principis de juny.

En cas que l'estudiant no pugui assistir a una prova parcial o a la prova final de recuperació el dia fixat no tindrà oportunitat de repetir l'examen, si no és que el professorat ho considera oportú a la vista de la documentació acreditativa del motiu de l'absència.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin més d'una irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves i les activitats i participació a classe no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. El professorat vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

L'estudiant tindrà el dret a una revisió de les proves i altres activitats d'avaluació, que es farà de manera individualitzada amb el professor en la data i horari que aquest estableixi i que comunicarà a l'alumnat.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats de morfosintaxi	10	0	0	1
Control sobre la lectura del <i>Satíricon</i> de Petroni	10	0	0	3, 4
Participació a les activitats docents	10	0	0	1, 2, 5, 6, 7
Primera prova de traducció	20	0	0	1, 2, 3, 7
Prova de morfologia i sintaxi bàsiques	10	0	0	1
Segona prova de traducció	40	0	0	1, 2, 3, 7

Bibliografia

Manuels de gramàtica i sintaxi llatines:

- Lisardo Rubio - Tomás González, *Nueva gramática latina*, Madrid, Coloquio, 1990.
- Eduard Valentí Fiol, *Sintaxi llatina*, Ed. Curial, Barcelona, 1979 [revisada per P. L. Cano].

Diccionaris bilingües.

- Antoni Seva (dir.), *Diccionari llatí-català*, Enciclopèdia Catalana, 2019.
- Agustín Blánquez, *Diccionario latino-español*, Madrid, Gredos, 2017.
- Félix Gaffiot, F., *Grand Gaffiot. Dictionnaire latin-français*, Hachette, 2000.
- P. G. W. Glare, *Oxford Latin Dictionary*, Clarendon Press, 2012.

Diccionaris / Manuals de literatura.

- Ludwig Bieler, *Historia de la literatura romana*, Madrid, Gredos, 1971.
- Carmen Codoñer (ed.), *Historia de la Literatura Latina*, Madrid, Cátedra, 1997.
- Simon Hornblower- Antony Spawforth, *The Oxford Classical Dictionary*, Oxford, Oxford University Press, 1996.
- Gian Biagio Conte, *Latin literature. A history*, Baltimore, Johns Hopkins University Press, 1999 / *Letteratura latina*, Milà, Mondadori, 2002.
- M. C. Howatson, *Diccionario de la literatura clásica*, Madrid, Alianza Editorial, 1991.

Traduccions del *Satíricon* de Petroni.

Al català:

- *Satiricó*, traducció catalana d'Albert Berrio i Romà Giró, Columna, Barcelona 1988.
- *Satíricon*, text llatí i traducció catalana de Sebastià Giralt, Adesiara, Barcelona, 2017.
- *El Satiricó i trenta fragments*, traducció catalana de Josep M. Pallàs, Quaderns Crema, Barcelona 1988.

Al castellà:

- *Satiricón*, traducció castellana de Carmen Codoñer, Akal, Madrid 1996.
- *Satiricón*, text llatí i traducció castellana de Manuel Díaz y Díaz, CSIC, Barcelona 1968-1969.
- *Satiricón*, traducció castellana de Pedro Rodríguez, Alianza Editorial, Madrid 2003.
- *El Satiricón*, traducció castellana de Lisardo Rubio, Gredos, Madrid 1978.

Context històric:

- Tom Holland, *Dinastía. La historia de los primeros emperadores de Roma*, Ático de los libros, Barcelona-Madrid-México, 2017.
- David Potter, *Los emperadores de Roma, La Historia de la Roma imperial desde Julio César hasta el último emperador*, Ediciones Pasado y Presente, Barcelona 2017.

Aracniografia:

Diccionaris i vocabularis online:

- Charlton T. Lewis, Charles Short, *A Latin Dictionary (Perseus)* < <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3atext%3a1999.04.0059> >.
- Félix Gaffiot, F., *Dictionnaire latin-français* < <http://gerardgreco.free.fr/spip.php?article43&lang=fr> > i < <http://www.tabularium.be/gaffiot> >.
- *DidacTerion. Diccionario latín-castellano* < <http://www.didacterion.com/esddl.php> >.
- *Collatinus* (català, castellà i altres llengües) < <https://outils.bibliissima.fr/en/collatinus-web> >.

Gramàtica, literatura i activitats:

- Carlos Cabanillas, *Materiales didácticos* < <https://sites.google.com/site/carloscabanillas/materiales-didacticos> >.
- Sebastià Giralt, *El laberint de Roma (Labyrinthus)* < <http://www.xtec.cat/~sgiralt/labyrinthus/roma/roma.htm> >, 2003-2020.

Textos llatins:

- *The Latin Library* < <http://thelatinlibrary.com> >.
- Harsch, U., *Bibliotheca Augustana* < https://www.hs-augsburg.de/~harsch/a_alpha.html >.
- Perseus Collection. Greek and Roman Materials < <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/collection?collection=Perseus:collection:Greco-Roman> >.

Programari

No es demana cap programa.